

11. ŘÍJEN 2021

„Studio ČT24 – Volby 2021“

Rozhovor

VOLBY 2021
Studio ČT24 - Volby 2021

Zisky stran, hnutí, koalic (v %)
sečteno: 100 %
Zdroj: ČSÚ

Strana / Hnutí / Koalice	Zisk (v %)
SPOLU	27,79
ANO	27,12
PirátiSTAN	15,62
ČESKÁ PRÁSAHA	4,68
ČSSD	4,65

lídra vs. republikový výsledek (v %)
sečteno: 100 %
Zdroj: ČSÚ

Strana / Hnutí / Koalice	Zisk (v %)
Středočeský kraj	4,56
celá ČR	4,65

ČSSD
15

Hamáček
ČSÚ

Vojtěch
KSČM

119 minut

Volby 2021 **Studio ČT24 - Volby 2021**

Obsah dílu

Jak začnou povolební vyjednávání? Kdo má šanci sestavit vládu? Mimořádné vysílání ČT24 první den po volbách do Poslanecké sněmovny

Vyrobeno 2021 • Česko • P HD

SPOLEČNOST Politika

Jiří Václavek: Naši zpravodajové samozřejmě stále zůstávají na místě. Pojdme ale k hostům speciálního vysílání zpravodajské Čtyřadvacítky, politický analytik Lukáš Jelínek, politolog Petr Just. Pánové, dobrý den, dobré dopoledne.

Petr Just: Dobré ráno.

Lukáš Jelínek: Dobré dopoledne.

Jiří Václavek: A taky profesionální vyjednaváč Radim Pařík. Dobré dopoledne, jsem rád, že jste přišel.

Radim Pařík: Dobrý den, děkuji za pozvání.

Jiří Václavek: Pánové, karty jsou rozdány, koneckonců vidíme to za sebou... .. před sebou na rozdělení křesel v Poslanecké sněmovně. Hnutí ANO, které skončilo druhé, získalo ale nejvíc mandátů, kvůli přepočtu hlasů má sedmdesát dva mandátů, koalice Spolu sedmdesát jedna mandátů, koalice Pirátů a Starostů třicet sedm mandátů, tady ale musíme rozdělit třicet tři mandátů kroužkováním získali Starostové a Nezávislí, pouhopouhé čtyři mandáty připadly České pirátské straně. Do Sněmovny se proboujvalo ještě hnutí SPD, které získalo dvacet mandátů.

Petře, co tím vzkázali voliči? Co je ten hlavní vzkaz směrem k těmto uskupením, která se proboujvala do Sněmovny?

Petr Just: Vzhledem k tomu, že většinu získala uskupení, která se profilovala nejenom v průběhu celého funkčního období jako opozice vůči Andreji Babišovi a jim vedené vládě, ale i v kampani, a to ještě důrazněji, hlavní vzkaz nebo ten hlavní závěr je, že tyto dvě koalice, tyto dvě aliance přesvědčily většinu voličů, nebo přesvědčily tu část voličů, která byla schopna i skrze volební systém jim vygenerovat většinu, o nutnosti změny. To znamená, změna minimálně ve většině tady je, nakolik a jak brzo se ta změna projeví i na zformování vlády, to je to, co právě dneska začíná. Tam je možná mnohem více neznámých, mnohem více otazníků a možná to ještě nějaký čas potrvá.

Jiří Václavek: Lukáši, to jsou karty, se kterými se teď bude hrát. Jak moc jasný nebo jak moc zamlžený je výsledek té hry, tedy závěr? V co to vyústí?

Lukáš Jelínek: No, myslím si, že situace je ještě jednodušší, než jsem ještě předevčirem předpokládal. Výchozí diskopozičních koalic je poměrně solidní. Na druhou stranu, může se do vyjednávání samozřejmě projevit poměr mandátů pro jednotlivé strany, který je asi pro řadu z nich překvapivý, zejména pro Piráty. A když už rovnou mám říct, v čem vidím možnou slabinu, jsou to právě ty čtyři pirátské mandáty, které můžou být na hra-

ně sněmovní většiny, kterou by středopravicový tábor dal dohromady. Nechci teďka přehnaně spekulovat, ale nejspíš se odehraje nějaká zajímavá vlna uvnitř Pirátské strany, která si vyhodnotí postup Ivana Bartoše jako riskantní, nejspíš i neúspěšný. Už jsem zaznamenal slova pana Peksy, šéfa Pirátů v Evropském parlamentu, který byl poměrně dost nespokojený s tím, jak vyústila pirátská kampaň. A třeba i v průběhu volebního období by se mohlo stát, že by nakonec raději Piráti zamířili do opozičních lavic než být součástí vládní většiny, ve které by hráli až nějaké páté housle. Takže toto může být slabina vznikající koalice. Na druhou stranu, poptávka po změně je opravdu velká a myslím si, že by byla pro středopravicové strany velká ostuda, kdyby tu šanci, kterou teďka dostaly, zahodily.

Jiří Václavek: Lukáši, postup Pirátů, prosím, ještě udrzte v hlavě, budeme o tom mluvit. Včetně toho, jak mohou kartami zamíchat čtyři pirátské mandáty na jedné či druhé straně a co je větší výhoda.

Radíme, jak moc vás povolební vyjednávání jako profesionálního vyjednavče... Jak zajímavá doba pro vás to je? A co teď, profesionálním okem, budete především sledovat?

Radim Pařík: Je to velmi zajímavá doba, protože budeme sledovat několik hráčů na politické scéně. Ten první velký hráč bude Miloš Zeman. Dnes, kdy se Miloš Zeman ještě neukazuje v televizi, zve si Andreje Babiše na jedenáctou hodinu, ve středu chce zahájit nějaká jednání, tak představa, že mu jenom není dobře a je to ze zdravotních důvodů, si myslím, bude lichá. U Miloše Zemana, z hlediska vyjednávání, máme zkušenost, že chystá kroky dopředu. Nevycházel bych z toho, že se na Pražském hradě neděje nic. Naopak se tam chystá nějaká strategie. A z hlediska vyjednávání, on to říkal kolega Lukáš Jelínek, Piráti budou určitě tím slabým místem koalice. Když se podíváme na dělení ministerstev, například, tak v průměru to vychází dvě celé osm ministerstva na jednu stranu. Když máte čtyři hlasy v Poslanecké sněmovně, tak máte velmi těžkou pozici pro vyjednávání.

Jiří Václavek: Mimochodem, to první setkání se uskuteční v Lánech, na záběru, respektive za branou, kterou teď ukazujeme divákům. I když znovu upozorňujeme, že to nebude start oficiálních vyjednávání, k tomu má dojít až ve středu, dnes dojde pouze k setkání premiéra Andreje Babiše a prezidenta Miloše Zemana. Téma bude jasné, povolební situace. Když se podíváme, Radíme, na hlavní tváře, které teď budou za jednotlivá uskupení vyjednavat, Petr Fiala, Andrej Babiš, Ivan Bartoš, případně předseda Starostů a nezávislých Vít Rakušan, pak tam máme taky Tomia Okamuru, kdo je z vašeho pohledu schopným vyjednavčem? Pro koho to vyjednávání může být Achillovou patou?

Radim Pařík: Myslím si, že každý jeden z nich bude dobrý vyjednavč. Protože už jsou v politice dlouho a uzavírají dohody v poslanecké sněmovně. Achillovy paty budeme mít dvě. Ta první je, že Andrej Babiš si dokázal, podobně jako Donald Trump, během svého působení v politice vytvořit nepřátele. A když vám nefunguje vztah s člověkem na druhé straně, tak se velice složitě uzavírá dohoda, která může být trvalá nebo dlouhodobá. No, a ta druhá Achillova pata bude Petr Fiala. Pokud se sám pustí do vyjednávání. My na to z vyjednavčického hlediska koukáme tak, že pokud jste ten, kdo rozhoduje, tak byste se vyjednávání účastnit neměl. Měl byste budovat vztahy s těmi ostatními, kteří také rozhodují. Takže, pokud politické strany, třeba koalice Spolu, se rozhodnou, že budou vyjednavat její lídři, tak jdou na velmi tenký led, protože budou poškozovat vztahy. My jsme to ostatně zaznamenali i včera, když jsme slyšeli prohlášení, že prezident Miloš Zeman musí uznat výsledky voleb a musí jmenovat Petra Fialu premiérem. Tam vidím velké riziko. Když začnete takhle rychle tlačit a neřeknete prezidentovi, co chcete, a neřeknete to přátelským způsobem, můžete vyvolat nějakou silnou protireakci.

Jiří Václavek: Petře, to včerejší memorandum, se kterým přišly obě velké koalice v poměrně rekordním čase, vnímáte jako potenciální riziko? Nebo to vnímáte jako potenciální výhodu? Nebo jako jedinou možnou reakci dvou velkých koalic za situace, kdy prezident Zeman už dopředu řekl, že koalice neuznává a že jmenuje premiérem šéfa nejsilnější strany? Což tak či onak vychází na hnutí ANO. Jak to vnímáte?

Petr Just: Asi bych to nevnímал zase až tak dramaticky jako pan kolega, i když má jiné zkušenosti. Díváme se na to i odborně, z jiných pohledů, takže je úplně přirozené, že máme trochu jiné postoje. Na druhou stranu, pro ně je to asi jedna z mála možností, kterou v tuto chvíli mohli udělat. Projevili vůli parlamentní většinu promítnout do vládní většiny. Opírají se o dostatečně silný mandát. I kdybychom třeba zapochybovali, jestli ti čtyři pirátští poslanci by nakonec neskončili v opozici, pořád je tady určitá rezerva. Už by to nebyla sto osmička, byla by to sto čtyřka. Na druhou stranu, Piráti i Starostové se dlouho chlubil tím, že dohody, které uzavřeli, že dodržují. Ta dohoda, mimo jiné, zní, že buďto půjdou oba do koalice, nebo půjdou oba do opozice. Takže je otázka, jak

by nějaká dezerce čtyř pirátských poslanců byla vnímána i ze strany voličů celého toho uskupení společně se Starosty. Když se podíváme zpátky, na to včerejší memorandum, tak jak říkám, je to pravděpodobně maximum možného, co v ten daný moment mohli udělat. Je to jejich realistické zhodnocení toho, co by možná teď měli udělat jako další krok. Teď je otázka, jak moc realisticky to přijme druhá strana, které to bylo adresováno. Víceméně, tato výzva s tím, aby prezident jmenoval premiérem, nebo pověřil jednáním o sestavení vlády, lídra koalice Spolu, znamená, jaký ohlas to najde u adresáta této výzvy. Tam, si myslím, že ohlas, minimálně teď, těch prvních pár týdnů, bude spíš negativní.

Jiří Václavěk: A pro vyjednávání s prezidentem je zásadní, že koalice Spolu jasně dává najevo, že naším kandidátem na premiéra, tím, kdo je na prvním místě, je Petr Fiala. Nebo v tom je potenciální úskalí, jak naznačoval expert na vyjednávání Radim Pařík? Jak to vnímáte, Lukáši?

Lukáš Jelínek: Je samozřejmě důležité, jakým tónem a v jaké roli jednáte s prezidentem republiky, ovšem Miloš Zeman sám musí vědět, že Petr Fiala bude jediný možný kandidát na premiéra. Že se, naštěstí, nebude odehrávat dilema, jestli Ivan Bartoš nebo Vít Rakušan. Petr Fiala, myslím si, je poměrně dost čitelný politik, který navíc umí jednat. My, kteří si ho ještě pamatujeme z akademické půdy... On byl vždycky velmi distingvaný a zná pravidla vedení politických jednání. Myslím si, že možná bude důležitější odhadnout, a to já teďka nedokážu, roli prezidenta Zemana a jeho schopnost vést povolební vyjednávání. Ostatně si myslím, že i dnešní schůzka s Andrejem Babišem se možná bude víc týkat budoucí role Miloše Zemana a jeho schopnosti vůbec do jednání vstupovat s ohledem na jeho zdravotní stav.

Jiří Václavěk: A když pomineme zdravotní stav hlavy státu, dal byste ruku do ohně, Lukáši, za to, že Miloš Zeman teď bude postupovat tak, jak deklaroval před volbami? Tedy, že skutečně pověří Andreje Babiše. Že řekne, že koalice jsou podvod na voličích. Anebo ho ten výsledek voleb, který mimochodem vidíme tady, sto osm mandátů, je zcela jasná většina těch dvou uskupení, respektive dvou koalic, pěti uskupení v poslanecké sněmovně, tady na přepočtu vidíme vizuálně, jak to vypadá v rozložení křesel ve Sněmovně, přiměje ke změně strategie? Můžeme připomenout dřívější výroky Miloše Zemana o tom, že chytrý člověk mění názory.

Lukáš Jelínek: Ano, to jsem právě chtěl připomenout. U Miloše Zemana nevíme, jak se zachová, protože vždycky dokáže změnu názoru vysvětlit. A taky nevíme, s čím přijde Andrej Babiš, jestli mu neřekne: „Já si uvědomuju, že se mnou nikdo vládnout nechce a nebudu to ani zkoušet.“ Protože by to mohlo působit jako neúspěch, jako další z neúspěchů Andreje Babiše, kdyby začal vyjednávat a pro něj to špatně dopadlo. Takže Miloš Zeman se teoreticky může také pokusit rovnou nabídnout vyjednávání Petru Fialovi. Na druhou stranu, čas ještě má. Definitivně bude premiér jmenován až po ustavující schůzi nové poslanecké sněmovny. Do té doby se může rozehrát hra i na vícero šachovnic, pokud toho, znovu dodávám, bude prezident republiky ve svém stavu schopen.

Jiří Václavěk: Do ustavující schůze má, tuším, ještě dvacet devět dnů. Ten jeden den musíme odečítat od dne voleb. Bylo to třicet. S čím byste přišel, na místě Petra Fialy, za hlavou státu? Jakou strategii byste zvolil, kdybyste byl v čele uskupení, které vyhrálo volby, které má reálnou šanci složit vládní koalici, přitom byste věděl, že prezident preferuje někoho jiného? Jakou strategii zvolit?

Radim Pařík: Když jsem včera koukal na vysílání České televize a byla tam tisková konference Spolu, tak jsem doufal, že Petr Fiala přátelským a státnickým způsobem vyzve pana prezidenta, aby ho pozval na jednání. A v podstatě jsem tam takovou zprávu neslyšel. Takže ten první krok by měl být, že se pokusí dohodnout s panem prezidentem, aby se co nejdříve potkali. Musíme ale říct, že vzhledem k tomu, že nikdo z nás nezná cíle pana prezidenta a nevíme, čeho chce v těch povolebních vyjednáváních dosáhnout, tak z jeho pohledu na jeho straně bude stát čas. To znamená, čím déle bude vyjednávání oddalovat, tím lépe to bude pro plnění jeho vlastních cílů, které má s vládou.

Jiří Václavěk: A na místě Andreje Babiše? Přišel byste do Lán s tím, že počítáte s tím, že prezident splní, co říkal před volbami? Anebo byste vyhodnotil výsledek voleb a přišel byste do Lán s tím: „Pane prezidente, je mi to líto, skončili jsme druzí, nemáme příliš velké šance sestavit vládní většinu, vzdávám se toho pokusu.“

Radim Pařík: Z hlediska vyjednávání je na takové rozhodnutí brzy. To, jak jsou koalice skutečně pevné a jak budou fungovat dohody, poznáme právě při ustavující schůzi poslanecké sněmovny, kde se bude řešit předseda poslanecké sněmovny, který v nejrůznějších případech může převzít kompetence prezidenta republiky, kdy se

budou ustanovovat výbory a kdy se budou rozdělovat jednotlivé funkce. Tam teprve uvidíme funkčnost koalic. Jinými slovy, i na straně Andreje Babiše je čas.

Jiří Václavek: My, samozřejmě, budeme rozebírat i s ústavním právníkem, jakým způsobem se bude ustavovat nová Sněmovna, kdy musí stávající vláda podat demisi, jaké další kroky z hlediska ústavy budou namístě. Teď ale pojdme učinit malou odbočku, pojdme se podívat do zákulisí včerejších a předvčerejších voleb. A především do zákulisí sčítání hlasů. Novináři ve štábech, reakce na sociálních sítích, ohlasy v zahraničních médiích, na tato témata nastal čas právě v tuto chvíli. A to je důvod, proč do studia přichází můj kolega Luboš Rosí, který všechno sledoval společně s redakcí Newsroomu ČT24. Teď jeho přehled.

Luboš Rosí: Zdravím diváky, tebe Jiří, samozřejmě i respondenty ve studiu. Možná jsme tady teď, abychom trošku odlehčili ta těžká témata, těžké uvažování o tom, jak to bude. Pojdme se podívat, jak jsi, Jiří, říkal, na zajímavé fotografie nebo konkrétně jednu fotografii z těchto voleb. Vždy je zvykem, že je jedna fotografie po volbách ikonická. Taková, kterou si pamatujeme. Ostatně, když bych teď řekl rok 2017, asi všichni, kdo tady teď ve studiu jsme, si vybavíme fotografii Andreje Babiše a polibek od Marka Prchala. Je otázka, jestli je to letos takto jednoznačné. Díváme se na snímek Jana Šibíka. Já osobně se domnívám, že to letos zase tak jednoznačné není. I když jsme v redakci procházeli desítky, stovky fotografií ze štábu, ze zákulisí, není tam jedna, taková ta na první dobrou, kterou by všichni ukázali a všichni ji hráli. Snímek od pana Šibíka vznikl už v pátek, tedy v první volební den. A jak sám autor potom na Twitteru, znovu ho tady vidíme, poznamenal, fotografie nabyla na významu právě včera. Je tam jakási emoce. Černobílé zabarvení samozřejmě hraje také obrovskou roli. Každopádně, Jan Šibík, ale taky další fotografové z českých médií, fotili dál. Já osobně jsem velmi zvědavý, která z těch fotografií se ještě dnes do médií dostane. Samozřejmě, hrály se emoce, na zpravodajských webech, na sítích. Řekněme, že to je taková ta fotografie prvního plánu. Je tam lídr Petr Fiala, který se raduje. Stejně tak bychom asi našli naopak fotografii smutku. V pozadí za současným premiérem je jeho manželka. Ještě jsme viděli podobné fotografie, kde hodně vynikala ministryně financí. Nicméně, jak jsem říkal na začátku, zatím jsou to takové, řekněme, situační fotografie a čekáme na tu ikonickou.

Jiří Václavek: Můžeme se, Luboši, vrátit k předchozí fotografii? Můžeme se vrátit k fotografii lídrů koalice Spolu? Protože mě, pane Paříku, zajímá, do jaké míry z této fotografie je patrná chemie, která údajně mezi lídry těch tří stran panuje? Jak zásadní bude ta chemie pro udržení soudržnosti koalice a pro udržení jednoty při dalších vyjednáváních?

Radim Pařík: Tak ta chemie je zřejmá. A my jsme ji na začátku, když koalice vznikala, tolik neviděli. Sice jsme věřili tomu, nebo voliči věřili tomu, že ti lídři spolupracovat budou, ale důkaz jsme dostali až teď. Chemie je ve vyjednávání velmi důležitá. Pokud vám nefunguje vztah, pokud si nerozumíte, nemáte k sobě důvěru, nemůžete mluvit v zákulisí, bez kamer, bez ostatních lidí, abyste sondažovali nejrůznější varianty a možnosti, tak dohoda je velmi složitá. Nebo nestabilní. Já jsem minulý týden ve čtvrtek, velmi dlouho, skoro tři hodiny, mluvil s Gerhardem Schröderem. Ten mi říkal, že v politických vyjednáváních je velmi důležité, abyste se po každém vyjednávání dokázali sejít a sedět u sklenice vína nebo u čaje a diskutovat další možnosti na další den. Bez ohledu na to, jak to dopadlo. A myslím si, že tihle lídři ukazují, že to budou umět. Jak jsem říkal, já vidím slabinu v ustavujících schůzi Poslanecké sněmovny a v mandátech Pirátů.

Jiří Václavek: Stále sledujete speciální povolební vysílání zpravodajské Čtyřadvacítky. Připomínám, že čekáme, až premiér Andrej Babiš dorazí do Lán za prezidentem Milošem Zemanem. Jejich setkání by mělo odstartovat v jedenáct hodin. Připomínám taky, že to nebude povolební jednání v ústavním slova smyslu, ale bude to setkání hlavy státu a stávajícího premiéra a šéfa hnutí ANO, které skončilo jako druhé ve sněmovních volbách. Premiér a předseda hnutí ANO Andrej Babiš na tiskové konferenci oznámil, že pokud ho prezident pověří vyjednáváním o novém kabinetu, budou jeho kroky směřovat ze všeho nejdřív ke koalici Spolu. Její lídr Petr Fiala ale taková jednání na úrovni ANO a Spolu odmítl.

Andrej Babiš: Pokud mě pan prezident pověří, tak samozřejmě budu vyjednávat, jak jsem slíbil, a hned oslovím koalici Spolu a budu s nimi vyjednávat.

Petr Fiala: Vylučoval jsem to před volbami a vylučuji to i teď. Jak bych se mohl podívat do očí lidem, kteří takto silně podpořili změnu. My jsme řekli, že ten, s kým budeme vyjednávat o příští vládě, bude koalice Pirátů a Starostů.

Jiří Václavek: Tak takto jsou rozdány karty. Petr Just, Lukáš Jelínek, Radim Pařík stále hosty speciálního vysílání zpravodajské Čtyřladvacítky. Petře, jaké možnosti má v tuto chvíli Andrej Babiš? Kam může směřovat své volební kroky? Jaké jsou jeho šance na to, že by přece jenom premiérem mohl být on?

Petr Just: Možnosti jsou omezené, ale když to vezmu od poslední otázky, šance, že by premiérem zůstal, minimálně po nějakou dobu, po několik týdnů, měsíců... Přece jenom, ještě v tom premiérském úřadu může zůstat. Sice omezení, jak jsem začal svoji odpověď, vychází z toho, jaké má možnosti navázání kontaktu s ostatními politickými subjekty. Pochopitelně. Myslím si, že ani nic jiného říct nemohl. Řekl, že bude jednat s koalicí Spolu. On to řekl mimo jiné i proto, aby ukázal, že není izolovaným hráčem. Nebo chce ukázat, že chce s ostatními jednat, přestože dostal poměrně jasný signál. Časová souslednost prohlášení Petra Fialy, respektive Andreje Babiše, byla taková, že Petr Fiala už dřív prohlásil, že není s Andrejem Babišem o čem jednat. Přestože Andrej Babiš s velkou pravděpodobností věděl, jaká bude, nebo jaká už dokonce byla, odezva Petra Fialy, tak to prohlásil právě proto, aby nevypadal, že hnutí ANO je totálně izolovaným subjektem. Přesto, určité možnosti se tady naskýtají, zejména, pokud půjde o první pokus o jmenování vlády, jak už jsme tady ostatně v některých předchozích příspěvcích naznačili, nebo kolegové naznačili. Byť tady byl i dovětek, že pan prezident může změnit názor a odůvodnit to svým oblíbeným bonmotem, který už tady také byl citován. I když v takové pozitivnější podobě, on to řekl opačně, ale asi všichni víme...

Jiří Václavek: Tohle slovo používat nebudeme...

Petr Just: ... o čem se tady bavíme. Takže, je pro Andreje Babiše i nadále možnost, že by setrval v rámci prvního pokusu premiérem, že by byl jmenován i bez zajištěné většiny, že by byl jmenován do čela vlády, která by pak s velkou pravděpodobností nezískala důvěru v Poslanecké sněmovně, podle ústavy podal demisi, prezident ji podle ústavy přijmul, ale zároveň pověřil jmenováním vlády nové. Tam už se potom rozehrává druhé kolo, ale není tam žádný časový limit, jak víme už z předchozích jednání prezidenta, dokdy musí jmenovat novou vládu.

Jiří Václavek: Lukáši, jak moc se Andreji Babišovi dává legitimita k tomu počínání? Ta osobní preference voličů směrem k němu? V Ústeckém kraji, ve kterém kandidoval, téměř třicet šest procent, v celé České republice něco přes 27 %. Je to něco, o co se může opírat? Nebo jediným směrodatným údajem pro legitimitu těch kroků je volební výsledek hnutí ANO?

Lukáš Jelínek: Možná, že Andrej Babiš bude mít snahu se o to opírat, ale ono to není žádné překvapení. Všichni už léta říkáme, hnutí ANO rovná se Andrej Babiš, že ty hlasy jdou především za ním. I podpora v ostatních krajích, kde nekandidoval, byla podpora především pro Andreje Babiše. Teďka bude Babišova zkouška v tom, nakolik je trpělivý. Jemu se, s největší pravděpodobností, pokud by byl pověřen sestavením vlády, nepodaří dotáhnout jednání do konce. Prezident dokonce v jednu chvíli říkal, že by mu svěřil oba pokusy jako předsedovi nejsilnější politické strany. To by bylo úplně absurdní. Ale bude hodně záležet na tom, jestli si Andrej Babiš uvědomí, jak silné karty má v ruce. Ono se to teďka nemusí tak jevit, protože se vytváří většina z někdejších opozičních stran. Ale pořád, hnutí ANO bude mít poté, co se poslanci rozejdou do jednotlivých poslaneckých klubů, nejsilnější, nejpočetnější klub.

Jiří Václavek: Ano, vidíme to, dva a sedmdesát poslanců.

Lukáš Jelínek: Bude důležité, kdo obsadí křeslo předsedy Poslanecké sněmovny. Myslím si, že si to ANO klidně může, coby nejpočetnější sólo klub, nárokovat. A druhá věc je, to teď už hodně předbívám, dneska vycházíme z toho, že tady časem vznikne nějaká středopravicová většina, protože to tak lídři deklarují. Ale byla by to většina složená z pěti politických stran. Otázka je, jak dlouho ty idylické vztahy, které dneska panují, vydrží. Jestli vydrží po celé volební období. A v okamžiku, kdy by se z jakéhokoliv důvodu středopravicová většina rozsypala, Andrej Babiš bude mít nejpočetnější poslanecký klub ve Sněmovně.

Jiří Václavek: Pokud zůstane v politice, jak pravděpodobné je, že v případě, že se mu nepodaří složit vládu, z politiky odejde?

Lukáš Jelínek: Vlastně právě proto jsem mluvil o jeho trpělivosti. Jako politik je velmi netrpělivý a často, možná, předřazuje emoce racionálnímu chování. A to se týká i jeho zvažování, jestli si udržet mandát nebo ne. Před volbami říkal: „Pokud prohrají, já nechci být opozičním politikem, to radši odejdu.“ To určitě mohlo na některé voliče

hnutí ANO dost nepříznivě zapůsobit. Protože to je takové to, nebudu vás hájit až do roztrhání těla, protože když nebudu premiérem, tak už mě to nezajímá. Včera už byl opatrnější, říkal, že si to rozmyslí, že to probere se svými kolegy. Nemáme zase tak důvěrné informace z jednání poslaneckého klubu hnutí ANO nebo z předsednictva, jak to proběhlo, nicméně obě možnosti jsou ve hře. Pokud zvítězí trpělivost, Andrej Babiš změní svůj názor a bude čekat na svoji příležitost. Ale ta druhá možnost je pravděpodobnější, že dříve nebo později, ne dnes, ne za týden, ale třeba za měsíc, za dva nebo v okamžiku, kdy se mu podaří sestavit vládu, pokud by tu možnost od Miloše Zemana dostal, že by se mandátu vzdal.

Jiří Václavěk: Předpokládám, Radime, že jste včera sledoval vyjádření Andreje Babiše. Jak jste četl jeho opakované signály vysílané směrem ke koalici Spolu a k ODS? Opakovaná blahopřání k volebnímu úspěchu i osobně k Petru Fialovi. Jak jste tomu rozuměl?

Radim Pařík: Myslím si, že Andrej Babiš si uvědomil, že skončila volební kampaň a je načase, aby z nepřátel, které si vyrobil během kariéry v politice, si vytvořil spojence. To jsou vlastně tyhle pokusy. Když někomu blahopřejete, když vysíláte pozitivní signály. Jeho prohlášení včera byla velmi umírněná. Na to, jak známe Andreje Babiše. I když říkal, že vlastně proti němu startovalo pět stran najednou a že on byl sám, tak na jeho poměry to bylo velmi umírněné. A Andrej Babiš, pokud skutečně bude chtít být premiér a stanoví si tuhle cestu společně s prezidentem republiky, tak, a já už se opakují, v jeho prospěch bude hrát čas. My nebudeme znát premiéra. Ani koho bude prezident jmenovat do doby, než proběhne ustavující schůze Poslanecké sněmovny. Tam je možný první klín, který může někdo vrazit do koalic, které jsou momentálně jednotné.

Jiří Václavěk: Může si při vyjednávání porozumět byznysmen Andrej Babiš na jedné straně a bytostní akademik s politickou zkušeností Petr Fiala na druhé straně?

Radim Pařík: Myslím, že si můžou porozumět. A můžou k sobě i najít cestu, pokud spolu nebudou vyjednávat. Ty dva pohledy jsou úplně rozdílné. Petr Fiala, když se na něho podíváme, je akademik, je to analytik, všechno má rád, dělá věci postupně – jedna, dva, tři, čtyři až deset. A žádný z těch kroků nepřeskakuje. Na druhou stranu, Andrej Babiš je hráč. To je člověk, který míchá karty velmi rychle, rozhazuje je na stůl a nechává člověka na druhé straně, který s ním vyjednává, dost dezorientovaným. Takže pokud spolu nebudou vyjednávat, ale budou se bavit jako dva lidé, dva politici, kteří chtějí pro Českou republiku něco dobrého udělat, tak k sobě cestu najít můžou.

Jiří Václavěk: Kdybyste byl na místě Andreje Babiše, jakou strategii byste volil, abyste nahlodil jednotu koalice Spolu?

Radim Pařík: Ten první krok je, samozřejmě, ustavující schůze Poslanecké sněmovny. Rozdělí se poslanecké kluby a předpokládám, že vyjednávací tým ANO začne vyjednávat s jednotlivými poslaneckými kluby. Ta vyjednávání se vždycky dělají za zavřenými dveřmi. To je první krok, jakým způsobem můžete nahlodit jednotu koalic. Musíme si uvědomit, že volby jsou boj o moc. Samozřejmě, že jde o ideály, jde o Českou republiku, ale v každém případě, každý politik, který vstupuje do voleb, chce uspět, chce mít moc a chce mít rozhodovací kompetence. Karty se budou poprvé míchat v poslanecké sněmovně. Tam bych doporučil Andreji Babišovi, aby intenzivně vyjednával s jednotlivými poslaneckými kluby.

Jiří Václavěk: Stále se bavíme o hypotetické variantě. Pojdme zopakovat, že toto asi není varianta, která by byla první na jednacím stole. Petře, kde vidíte mantinely soudružnosti koalice Spolu, tedy soudružnosti KDU-ČSL, ODS a TOP 09? A vidíte taky případnou Achillovu patu soudružnosti v ustavení samostatných klubů poslanců?

Petr Just: Pokud se nechají Andrejem Babišem vmanévrovat do situace, kterou uzavíral svůj vstup pan kolega, to znamená, že s nimi Andrej Babiš bude jednat jako s jednotlivými poslaneckými kluby, tak ta soudružnost bude mnohem křehčí, než kdyby se nenechali do této situace vmanévrovat. Pokud chtějí zabránit možnému klínu, který by Andrej Babiš chtěl vrazit do jejich koalice, musí trvat na tom, že budou s Andrejem Babišem jednat pouze jako tři kluby dohromady a že jinak cesta nevede. To je jediná cesta, kterou mohou zabránit, aby byli tímto způsobem nahlodávání. Nejenom tyto tři politické subjekty, ale i když si to rozšíříme na tu pětičlennou Stan a Piráty, tedy potenciální budoucí koalici. Oni už dlouhodobě slyší, jak budou nestabilní, jak budou heterogenní, jak to bude roztržité. Kritici jim nedávají příliš dlouhou životnost, a to pro mě může být motivace naopak

ukázat, že ten jejich projekt, na který se chystají, má šanci, že bude stabilní. Že to bude samozřejmě za cenu toho, že i odhodí některé rozdíly, které mezi nimi jsou, že třeba některá témata nebudou dávat do společného koaličního prohlášení, do společné koaliční smlouvy. Byť to mohou být témata, v uvozovkách, pro danou stranu klíčová. Ale pokud by to bylo téma, které by bylo štěpící, o němž vědí, že ten druhý, třetí, čtvrtý, pátý subjekt, který s nimi tvoří alianci, by byl zásadně proti, že na to má o sto osmdesát stupňů obrácený názor. Pak je pro ně lepší téma vypustit z koaliční smlouvy, hlasování o těchto tématech ve sněmovně nechat na nějakém osobním rozhodnutí každého jednotlivého poslance. Podobným způsobem k tomu přistoupila rovněž velmi heterogenní slovenská koalice, která v současné době na Slovensku je a kterou také tvoří subjekty. Nejenom samostatné politické strany, ale některé subjekty, včetně Matovičova hnutí Obyčejní lidé a Nezávislé osobnosti, jsou vnitřně fragmentované. I oni šli cestou, že do koaliční smlouvy, do koaličního prohlášení, nedávali témata, která jsou potencionálně riziková a která by mohla stabilitu koalice narušit. Že je ta stabilita narušována řadou jiných prvků, to nezakrýváme, ale minimálně některá klíčová sporná témata se nakonec do společného vládnutí nedostala.

Jiří Václavěk: A my se stále díváme na vstupní bránu Lánského zámku. Před malou chvílí jsme mohli vidět skrumáž novinářů, což je jasný signál, že se blíží onen čas, kdy k prezidentu Milošovi Zemanovi na jednání přijede premiér Andrej Babiš. Zpravodajská Čtyřadvacítka bude samozřejmě u toho. Na místě máme také našeho zpravodaje. Všechny aktuální informace z tohoto jednání, včetně vyjádření Andreje Babiše, vám nabídneme ve speciálním povolebním vysílání zpravodajské Čtyřadvacítky.

Lukáši, zpátky k ODS, někteří politologové mluví o tom, že případné spojení ODS s hnutím ANO by pro ODS a vedení ODS bylo smrtící, s ohledem k tomu, jak se profilovalo, vyjadřovalo před volbami. Jenom vzpomeňme vyjádření Petra Fialy: „Jde o všechno. Buď bude změna, nebo bude vymalováno.“ Jak to vnímáte vy?

Lukáš Jelínek: Dneska by to smrtící, podle mě, bylo. Petr Fiala se stal tváří změny, tváří porážky Andreje Babiše. Zatímco ještě před volbami mohly probleskávat spekulace, jestli by nebylo pro občanské demokraty výhodnější vládnout s Andrejem Babišem, protože by to bylo pragmatičtější, lépe by se dokázala najít shoda na regionální, nejenom té celostátní, úrovni. A dokonce se spekulovalo o možných dalších kandidátech na předsedu ODS, kdyby koalice Spolu ve volbách neuspěla. Už se na jedné straně mluvilo o Martinu Kubovi, jako o úspěšném jihočeském hejtmanovi, nebo se začalo hovořit, že se v rámci ODS formuje konzervativní Tea Party založená někdejší otcem, zakladatelem ODS Miroslavem Mackem. Všichni ti se měli tendenci vyhraňovat především vůči Pirátům, ve kterých viděli větší hrozbu než v Andreji Babišovi. Toto všechno je zapomenuto. Petr Fiala je v tuto chvíli skutečně tváří změny a má na sobě odpovědnost, kterou, si myslím, že nebudou členové ODS zpochybňovat. Předpokládám, že ODS teďka bude jednou z těch nejhomogennějších politických stran. Pro ně je to velký návrat na politickou scénu a do čela politické scény, ve který mnozí ještě nedávno ani nevěřili.

Jiří Václavěk: Může se tlak, který byl ve hře, transformovat do tlaku, aby vláda, kterou by tvořila obě uskupení, ty dvě koalice, nebyla s Piráty? Aby to sice byla vláda opřena nikoliv o sto osm, ale o sto čtyři hlasy, ale byla v tomto směru více homogenní?

Lukáš Jelínek: Teoreticky to možné je, ale domnívám se, že ten první pokus, i v rámci středopravicových koalic, bude asi mířit skutečně i za Piráty. Původní vůle spolupracovat byla deklarovaná. Petr Fiala přišel s nějakým konceptem spolupráce, který, zdá se, u voličů obstál. A bylo by zvláštní, kdyby ho teďka ty samotné politické strany začaly bourat. Ale to, že se budou časem, dříve nebo později, ozývat hlasy, že Piráti jsou nestabilní... „Podívejte se, stejně jsou slabí a ani ti voliči je tolik nepodporují, možná by se dalo najít něco lepšího.“ Zvlášť, kdyby se hnutí ANO někam posunulo, Andrej Babiš tam ztratil svůj hlas, dostali se do popředí spíše politici, kteří už před volbami sami sebe označovali za pravicově profilované, tak by se něco takového dít mohlo. Ale nemyslím si, že by se to stalo v horizontu týdnů, měsíců... Možná někdy v průběhu volebního období.

Jiří Václavěk: Petře?

Petr Just: Já jenom stručně doplním, ta výhrada ze strany ODS vůči Pirátům by mohla přijít v momentě, kdy by Piráti byli silnějším subjektem. Vzhledem k tomu, že po těch přepočtech, kroužkování, přidělování mandátů, mají pouze čtyři mandáty, tak i to protipirátské křídlo v rámci Občanské demokratické strany může být trošku uklidněno. V tom smyslu, že Piráti nemají takovou sílu. To znamená, ta homogenita nebude až tak narušena přítomností čtyř Pirátů v rámci sto osmičkové koalice. Pokud by Piráti svým počtem mandátů byli srovnatelným partnerem ODS, pak by samozřejmě obava na straně některých představitelů ODS byla namístě.

Jiří Václavek: K Pirátům se vrátíme za malou chvíli. Teď ale míříme do Lán. Protože do lánského zámku před malou chvílí dorazil za prezidentem Milošem Zemanem premiér Andrej Babiš. No a podrobnosti přímo z místa doplní kolega Jakub Pacner. Jakube, zdravím tě, my už jsme naznačili, čeho by se jednání měla týkat, ale poprosím o větší podrobnosti. Jaká témata, co reálně čekat od toho dnešního setkání Andreje Babiše a Miloše Zemana?

Jakub Pacner: Hezké dopoledne. Já bych spíš řekl, co reálně nečekat. Alespoň z toho důvodu nebo na základě toho, co uvedl premiér Andrej Babiš včera. A sice, on říkal, že ta dnešní schůzka nebude o povolebním vyjednávání. Že téma povolebního vyjednávání, svěřením mandátů k jednání o sestavení nové vlády, bude předmětem jednání až příští týden ve středu. No a také připomínám, že prezident, a už to určitě dnes ve vysílání zaznělo, uvedl už před volbami, že pověří vyjednáváním o sestavení nové vlády předsedu nejsilnější strany, nikoliv koalici. Takže je nasnadě, že by to mohl být premiér Andrej Babiš. Ale samozřejmě také připomínám, že premiér bude mít v tomto velice složitý úkol. Získat nadpoloviční většinu všech přítomných poslanců k vyslovení důvěry vládě bude velice složitý úkol. Nechci zde zabrouzdávat do toho, nakolik reálný úkol to bude. Nicméně, jaká témata dnes přesně projednávali, co přesně na jednání, které za malou chvíli v jedenáct hodin začne, projednávali s prezidentem, co tam zaznělo, to věřím, že se dozvíme v přesnějším obrysech, v přesnějším parametrech od samotného premiéra po jednání. A samozřejmě, závěry z jednání nabídneme ve vysílání ČT24.

Jiří Václavek: Sledujete speciální vysílání zpravodajské Čtyřadvacítky, vysílání, ve kterém probíráme, jak politici naloží s kartami, které včera a především rozdali voliči. Teď se pojdme zaměřit na Pirátskou stranu. Předseda Pirátů Ivan Bartoš připustil, že nečekal, že kroužkovací kampaň stavem pirátských poslanců zásadně zahýbá. Nakonec totiž v jejich barvách v dolní komoře usednou pouze čtyři poslanci, Ivan Bartoš, Olga Richtrová, Jakub Michálek a Klára Kocmanová.

Ivan Bartoš: My jsme, tu koaliční smlouvu, koaliční program, i do toho boje za záchranu České republiky, šli společně, tak společně budeme pracovat i ve Sněmovně. Tak já doufám, že tam nebude rozdíl mezi tím, jak budou postupovat poslanci a poslankyně Stanu a Pirátští.

Redaktor rozhovoru: Ono, při vším respektu, vám teď asi ani nic jiného nezbude, než postupovat společně, protože nebudete mít dost poslanců na poslanecký klub, jestli to chápu správně.

Ivan Bartoš: Poslanecký klub založit můžete i při třech poslancích, pokud se nepletu, ale já si myslím, že synergie bude fungovat tak, jako fungovala v kampani, tak, jako fungovala v době covidu a kromě toho, že ty poměry jsou takové dosti nevyrovnané, což si přiznejme, tak si myslím, že jsme výrazně pomohli v České republice tím, jak jsme schytili spoustu nenávisti od premiéra Babiše, nakonec k vítězství demokratické opozice.

Jiří Václavek: Kroužkování tady využili ve velkém voliči Starostů. Na řadě míst postoupili výš například s víc než dvacet šest tisíc preferenčních hlasů, míří do Sněmovny starosta Mnichova Hradiště Ondřej Lochman.

Ondřej Lochman: Protože se voliči rozhodli tak, že ve velkém vykroužkovali Starosty, a já za ty hlasy děkuji, myslím, že ve Středočeském kraji je to jasná kontinuita naší práce na Středočeském kraji a současně si myslím, že se ukazuje, že Starostové jsou každý den s lidmi.

Jiří Václavek: Lukáši, co se to stalo s pirátskými voliči, s pirátskými hlasy, kam se ztratily? Odcituji komentátora Hospodářských novin Petra Honzejka, který si včera na Twitteru posteskl: „Stejně tomu debaklu Pirátské strany moc nerozumím, vypařili se jim za půl roku skoro všichni voliči.“ A ptá se kam. Jak byste mu odpověděl?

Lukáš Jelínek: Nevím, kam se vypařili. Umím si představit, že velký nástup koalice Spolu ve velkých městech zasáhl zvláště mladší generaci voličů, kteří se nakonec nechali přesvědčit stabilnějším stylem Petra Fialy. Možná i soudržností koalice Spolu. Ale u Pirátů je problém, že v průběhu volební kampaně, s prominutím, kličkovali jako zajíci na honu. Oni si nechali vnutit tempo hry, které udával Andrej Babiš. Oni reagovali na něj, místo toho, aby nastolovali vlastní témata. Oni přestali s tím, v čem byli vždycky originální, že byli punkeři, že přicházeli do české politiky s neotřelými řešeními, najednou se sami začali obávat svých vlastních nápadů a toho, co zaznívá na Pirátském fóru. A v tom okamžiku jim to, podle mě, strašně svázalo nohy. Přestali být čitelní i pro své vlastní voliče a v tom okamžiku, když se podíváme na poměrně stabilní elektorát v hnutí Starostů, tam nemusela běžet ani žádná kampaň za kroužkování. Přirozeně, voliči Starostů dali hlasy těm, kterým věří. A Piráti své hlasy ztratili. Jednak po kampani Andreje Babiše. Ale to, když Ivan Bartoš

hovoří o tom, jak byla kampaň proti nim vedena, je jenom půlka pravdy. Možná větší problém je v tom, jak Piráti na kampaň reagovali sami.

Jiří Václavek: Petře, šlo to vůbec dohromady? Myslím spojení protestní strany Pirátů a etablovaného středového hnutí Starostů a nezávislých. Není to vzájemně svazující? Nebyl to základní problém, že se Piráti spojili se Starosty a Starostové s Piráty?

Petr Just: To si nemyslím, naopak, já bych v tom viděl určitou snahu zkombinovat ty dva prvky. Zkombinovat tu tradiční zavedenou značku, tradiční zavedenou stranu, která už měla, byť po boku jiného politického subjektu a pak chvíli sama, zkušenost z Poslanecké sněmovny. A právě toho nového anti-establishmentového prvku v podobě Pirátů, že se vyváží oba postoje tím, že nalákají voliče z obou částí politického štěpení. Když si to štěpení teď připustíme jako štěpení více prosystémové a více protestní, kritičtější. Ale já si myslím, že dobře to tady řekl Lukáš Jelínek s tím generačním problémem. Pravděpodobně došlo k přesunu mladých lidí, prvovoličů nebo voličů ve věkové skupině 18 až 29 let od Pirátů k jiným subjektům. Patrně hlavně ke koalici Spolu. Průzkum, a teď nemyslím jenom průzkumy preferencí, ale i nějaké hlubší sociodemografické analýzy, které součástí průzkumů zpravidla byly, minimálně těch, co se dělaly pro Českou televizi od Kantaru, ukazovaly, třeba ještě minulý rok, předminulý rok, že mezi voličskou skupinou 18 až 29 let měli Piráti klidně i čtyřiceti až pětáctičtyřiceti procentní podporu. Zároveň, ty samé průzkumy ukazovaly dvě další důležité věci, se kterými se Piráti měli naučit pracovat a, podle mě, s nimi nepracovali úplně dostatečně, že přesně to, co je zároveň skupina, která je nejméně odhodlaná, že k volbám půjde. Když vás zastaví na ulici, tak řeknete: „Jo, jsou mi sympatičtí Piráti.“ Ale zároveň řeknete: „Ale já nevím, jestli půjdu k volbám.“ A druhý problém, že je to zároveň skupina, a to také vyplývalo z průzkumů Kantaru, která je nejnáchylnější k tomu, ještě svoji volbu změnit a přehodnotit. Tohle byly dva problematické prvky v tom, že jádro voličské podpory Pirátů dlouhodobě skutečně tvořila skupina 18 až 29 let. To znamená, skupina, která, na rozdíl od jejich rodičů, prarodičů, od jiných generací, je mnohem více nedisciplinovaná, pokud jde o účast u voleb. A v podstatě i nedisciplinovaná, pokud jde o pevnost přesvědčení své volby.

Jiří Václavek: Jak byste, Radime, vyjednával s takovýmto elektorátem, s takovouto voličskou základnou, která je velmi flexibilní, pohyblivá, nejistá, v žádném případě ji není možné považovat za pevné voličské jádro? Existuje nějaká komunikační strategie?

Radim Pařík: Samozřejmě, že existuje. A kolegové to tady vlastně už zmínili. Ivan Bartoš tím, jak vystupoval, jak se oblékal, jak mluvil, jak začal klíčkovat, opustil svoje tradiční pirátské voliče. Opustil ty mladé lidi, kteří jsou protisystémoví, kteří mu najednou přestávali věřit. Zcela upřímně, když se objeví šéf Pirátů v obleku s kravatou a vede předvolební debatu, začne ukazovat prstem na všechny okolo, kteří mu způsobili to, že se mu nedaří, to nepůsobí autenticky.

Jiří Václavek: Promiňte, je to něco, na co se nedá zvyknout? Ivan Bartoš se přece v obleku neobjevoval až v předvolební kampani. Takto, byť s dredy, ale v obleku jsme ho vídali poslední roky.

Radim Pařík: Je to pravda. Přesto, volební kampaň není práce v poslanecké sněmovně. Volební kampaň je o tom, že přesvědčujete lidi, aby vás měli rádi, nebo aby vám důvěřovali. Druhá věc, kterou vidím, ta se vytratila, je příběh. Příběh o tom, co vlastně Ivan Bartoš, jako tenkrát ve volební kampani, potenciální premiér, chce skutečně dělat. A když tyhle dvě věci nezapadnou, tak potom máte těžkou práci. Nakonec to vidíme i na tom výsledku. Prohra letošních voleb, pro mě, jsou Piráti. A budou mít velmi těžkou vyjednávací pozici. Mimochodem, my přece neznáme dneska jejich cíle. My nevíme, s čím Piráti půjdou do povolebních vyjednávání. Jestli chtějí do vlády, jestli chtějí křesla v poslanecké sněmovně, jestli chtějí jít do státěm spravovaných firem, to nevíme.

Jiří Václavek: Křesla ve Sněmovně mají, moc jich není. Jestli půjdou do vlády? Možná budeme chytřejší příští týden po jednání pirátského fóra a po volbě nového vedení strany. I to, možná, leccos naznačí. Vy jste zmínil sousloví ‚práce v poslanecké sněmovně‘. Piráti, podle celé řady komentátorů i podle svých oponentů, patřili k nejpracovitějším poslancům v uplynulém volebním období. A za nimi je opravdu velké množství práce. Ukazuje se zcela jasně, že toto není to, co by volič ohodnotil, to, co by ocenil? Je to opravdu tak, že to, co volič ocení, je to, jak se která strana a hnutí a politik prezentuje navenek? Jenom nálepky, nadpisy, hesla?

Radim Pařík: Musíme se podívat na to, že všichni lidé jsou uzlíček hormonů. Rozhodujeme se na základě emocí. Logika tam, ve valné většině případů, nehraje žádnou roli. Pokud bychom se rozhodovali na základě pracovitosti

jednotlivých politiků, tak by asi první místo zaujímal Andrej Babiš a za ním by byli jeho pirátští kolegové. Podle toho bychom se rozhodovali. Nastavení lidského mozku je negativní. To je třeba si říct. Náš mozek vyhodnocuje neustále všechna rizika, abychom přežili. A kdybychom viděli ty dobré věci, tak by nám hrozilo větší riziko. Právě proto funguje ve volbách negativní kampaň a žádná politická strana, která kandidovala, nebo koalice, se tomu nevyhnula a vedla negativní kampaň. Práce lidí nepřesvědčí. Je to marketing. Je to o tom, jak s nimi komunikujete a jakou emoci dokážete vzbudit u svých voličů.

Jiří Václavek: Ještě jsme, pánové, nezmínili poslední uskupení, které se dostalo do sněmovny, hnutí SPD. A do dejme, v závorce, byť to v tom názvu není, Tomia Okamury. Dvacet mandátů, to je pro toto hnutí zklamání. Je za tím jenom roztržštění, jak říká Tomio Okamura, národovecké scény? Co vedlo k oslabení hnutí SPD, Lukáši?

Lukáš Jelínek: Může to s tím souviset, protože SPD se opírala především o voliče z periferních regionů, z těch chudších regionů, kde lidé mají existenční problémy a kde je často těžké je přilákat k volbám. Když už se to někomu podaří, tak spíše radikálním politickým silám. Ovšem těch tentokrát skutečně přibylo. Ať si myslíme o poslanci Volném a jeho blogu cokoliv, tak přece jenom upoutal pozornost právě té voličské skupiny, na kterou Tomio Okamura spoléhal. To si myslím, že je první věc. Ta druhá věc je, že SPD asi dokázala dosáhnout na své skalní voliče, ale nedokázala už lovit někde jinde. A ta třetí věc, která bude asi nejdůležitějším nebo největším zklamáním, pro Tomia Okamuru, on spoléhal na to, že jeho hnutí bude soustavně růst, že oni nepotřebují jít do vlády, oni si počkají až jim ta vláda nebo vládní účast spadne do klína, protože budou hodně silní. Teď se ukazuje, že tato strategie úplně nezabírá. Proto jsem zvědavý, jak se budou chovat v poslanecké sněmovně v nadcházejícím období.

Jiří Václavek: Bude zajímavé sledovat, jak se v poslanecké sněmovně budou potkávat dva bratři, kteří jsou jako oheň a voda. Tomio Okamura za SPD a Hayato Okamura za KDU-ČSL. Jenom připomínám, že jeden vůči druhému se už v minulosti poměrně silně vymezoval. Zajímavé je porovnání preferenčních hlasů. Dvacet čtyři tisíc čtyři sta dvacet šest preferenčních hlasů pro Hayata Okamuru, které ho z místa na kandidátce vynesly do poslanecké sněmovny. Tomio Okamura, sedmnáct tisíc šedesát devět hlasů. Radíme, co čekáte v tomto směru ve Sněmovně? Jaká to budou setkání? Budou to ostré střety? A opravdu jsou to i osobnostně jiní lidé? Spíše introvertní Hayato, pokud si vůbec můžu dovolit soudit, a spíše extrovertní Tomio Okamura?

Radim Pařík: Jsou to absolutně jiní lidé. Sledujeme tady takovou bratrskou válku v přímém přenosu. To bylo už, když Hayato Okamura kandidoval do Senátu a vymezoval se vůči Tomio Okamurovi. Takže debaty, si myslím, že se v poslanecké sněmovně mezi nimi nepovedou. A pokud se povedou, tak to nebude mít s debatou nic společného, že se to strhne v hádku.

Jiří Václavek: Hnutí SPD, podle Tomia Okamury, ukrojily volební zisky další strany a hnutí s vlasteneckými body programu. Právě na ty se chce v následujícím období zaměřit a nabídnout jim SPD jako alternativu.

Tomio Okamura: To, co je novinka je, že cca osm procent nám vlastně ubraly strany, které měly určitý programový překryv na tu, takzvanou, vlasteneckou či euroskeptickou scénu. A těch osm procent se ukázalo, že způsobilo určitý odliv. Takže, teď je to to téma. Už jsme o tom hovořili. Abychom i pro tyto voliče, kteří evidentně přibyli nad rámec voličů, ještě těch původních SPD, tak abychom jim nabídli alternativu na platformě SPD. A tady vidím právě velký potenciál pro nás.

Jiří Václavek: Pane Paříku, všechny strany, hnutí, koalice teď sestavují vyjednávací týmy. Jak sestavujete vyjednávací tým, aby byl co nejefektivnější při vyjednávání? Jak třeba mixovat zastoupení mužů a žen? Protože, předpokládám, že muži a ženy mají trochu jiný vyjednávací styl.

Radim Pařík: V každém případě, když sestavujeme vyjednávací tým, a funguje to i v politických vyjednáváních, tak varujeme od toho, aby ti, co rozhodují, předsedové stran, předsedové koalic anebo ti, kteří by měli nakonec zasednout ve vládě, aby se účastnili vyjednávání. Protože hrozí, že poškodí vztah. Velmi důležitá je ve vyjednávání nastavená strategie. Musíme si říct, co chceme, čeho chceme dosáhnout, kdy už se dohoda nevyplatí, kdy nemá smysl ji uzavírat. A musíme i zvážit rizika. Jedno z nich je, například, komu by nejvíc vyhovovala nedohoda o vládní koalici. A pak nastupují samotní vyjednávači, kteří mají za úkol najít řešení společně s vyjednávači ostatních stran. My nedělíme vyjednávače na muže a ženy, protože máme velmi dobré zkušenosti s tím, že obě pohlaví vyjednávají velmi dobře. U žen máme jednu velkou výhodu a sice, nedochází tam k takové té typické

hře ega. Nejde o to, aby dokázali, že jsou nejlepší. Jde jim o to, aby směřovali na cíl. Takže pokud máte dobrou vyjednávačku, a teď mluvíme k lídrům jednotlivých politických stran, pokud máte dobrou vyjednávačku ve vašem okolí, tak ji určitě nasadíte, protože to vyjednávání bude mnohem efektivnější.

Jiří Václavek: S čím jít na první jednání? Co už předem všechno musím vědět? S kým chci jednat? Čeho chci dosáhnout? Kam mohu ustoupit anebo jak nadsadit své požadavky?

Radim Pařík: Je to vlastně velmi správná kombinace, jak to popisujete. Musíme zvolit, před vyjednáváním, vyjednávací strategii. Musíme zvážit alternativy, co budeme dělat, když... V euforii povolebního vítězství rozumím tomu, že se málokdo z budoucích možných vládních koalic zabývá riziky, která mohou nastat. Existuje spousta scénářů. Ten scénář může být, že ještě několik měsíců povádně vláda Andreje Babiše v demisi, protože se nám nepodaří ukončit ustavující schůzi poslanecké sněmovny. Nevíme, kdy bude prezident pověřovat někoho sestavením vlády. A všechno tohle natahování času znamená bránění možné dohodě bude, zcela logicky, z vyjednávacího hlediska, oslabovat sílu lídra koalice Spolu. Protože čím déle nejste schopni se dohodnout, abyste mohl sestavit vládu, tím více slábne vaše pozice i interně.

Jiří Václavek: Za chvíli probereme s ústavním právníkem přesně ty momenty, kdy demisi podává stávající vláda, kdy je jmenována nová vláda, jakou roli v tom hraje prezident. Já moc děkuji za komentář, za vhled do toho, jak bude zřejmě vypadat povolební vyjednávání a jak to bude vypadat uvnitř jednotlivých týmů. Expert na vyjednávání Radim Pařík. Děkuji, že jste byl spolu s námi. Přeji hezký den.

Radim Pařík: Děkuji za pozvání.

Co se bude dít po volbách? Variant je mnoho

Radim Pařík profesionální vyjednávač

10:12 DŮVODY KONCE KSČM VE SNĚMOVNĚ PROBERE MIMOŘÁDNÝ SJEZD.